

Ja så kom då hösten i år igen. Inte helt oväntat förstås – den kommer alltid, förr eller senare med olika kraft. Nu är de flesta löven fällda och en tämligen mörk tid väntar innan snön och ljuset återvänder. Så här mot slutet av året är de flesta utbildningarna och insatserna inom hiv-/STI och SRHR-området avklarade. Nu återstår en insats som är av stor vikt och värde. Det handlar om att **uppdatera sina kunskaper och attityder till personer som lever med hiv**. Du som jobbar inom hälso- och sjukvården inom region eller kommun är välkommen att anmäla dig till en halvdags webinarium med temat ["Vad är smittfri hiv?"](#)

Du kan välja mellan två datum, **den 23/11 och den 29/11**. Föreläsare är bland annat Smittskyddsläkare från Sörmland, Maria Axelsson från Folkhälsomyndigheten samt representanter från organisationen Posithiva gruppen. Föreläsningarna avslutas med panelsamtal med personer som lever med hiv som delar med sig av sina erfarenheter av möten med vården. Jag önskar att många inom vården anmäler sig till detta webinarium för att inhämta aktuell medicinsk kunskap samt för att få en inblick i hur patienter som lever med hiv bemöts i vården. [Klicka här för att läsa mer samt anmälan.](#)

En ny rapport, **"Alla tittade men ingen såg"** har tagits fram av OKSE som står för Ombudsmannen mot kommersiell sexuell exploatering av barn. Rapporten granskar hur vård, stöd och rättssystemet fungerar för barn som utsätts för sexuell exploatering samt hur Sverige lever upp till sina skyldigheter i förhållande till svensk lag och internationella konventioner. 22 000 barn och unga utsätts för sexuell exploatering vilket betyder en elev i varje klass. [Klicka här för att läsa rapporten.](#)

Kopplat till ovanstående så erbjuder Stiftelsen **1000 möjligheter** rådgivning för yrkesverksamma. Du som arbetar med unga och har frågor eller funderingar kring olika former av **sexuell exploatering** är välkommen att höra av dig för **rådgivning** till våra psykologer, som är vana att arbeta med och möta målgruppen. Du når rådgivningen på telefon: **+46 875 452 00**. Du kan också maila mottagningen@1000mojligheter.se om du vill bli uppringd.

Brottsoffermyndigheten har publicerat ett nytt pedagogiskt material som berör samtyckeslagen. Materialet heter **"Av fri vilja"** och är en **lärrarhandledning** om Sveriges sexualbrottslagstiftning. utbildningen riktar sig i första hand till grundskolans årskurs 7-9 samt gymnasiesärskolan. [Klicka här för att läsa mer.](#)

Vi fortsätter på samma ämne och tipsar om RFSU:s utbildningar om sexuell hälsa. Det finns flera ämnen att välja mellan som t ex **metoder för att prata om porr, sex och relationer för nyanlända** med mera. Titta gärna i på deras hemsida eller [klicka här för att läsa mer.](#)

Ni som brukar beställa kondomer har kanske gradvis märkt hur vissa sorter inte längre går att beställa och att nya sorter tillkommit. Som jag tidigare flaggat för så har vi med nya upphandlingen i stort sett samma sortiment som tidigare. Det som tillkommit är större variation av smaksatta kondomer. Dessutom går det nu att beställa större volymer av vissa sorter från RFSU som tex Näkken, Tight, Grande och Grande XL. För er mottagningar som har stor omsättning så finns det även **möjlighet att beställa bulkförpackning, dvs 500 st av vissa sorter**. Hör av er via mail eller telefon om behovet finns så ordnar jag det.

Jag kan med glädje rapportera att beställningarna av fria kondomer till verksamheter inom Dalarna har stadigt ökat. Fler och fler skolsköterskor beställer men även fritids-/ungdomsgårdar har sett värdet av att kunna erbjuda de unga kondomer. **Um online** erbjuder nu enskilda unga att kunna beställa kondomer direkt vilket är fantastiskt. Min förhoppning är att alla typer av verksamheter i Dalarna som möter unga och unga vuxna, ser möjligheterna till att bidra till preventionsarbetet genom att tillhandahålla fria kondomer. Så jag fortsätter att slå mig in på nya arenor där unga finns för att kunna erbjuda kondomer.

Den 19/10 genomfördes en heldagsutbildning i **smittspårning STI**. Cirka 50 personer anmälde sig till utbildningen som var i form av s k hybridmöte med några på plats fysiskt och resterande deltog digitalt. En del teknikstrul stressade upp undertecknad men i slutändan hoppas jag att alla som deltog hörde och såg skapligt. En utvärdering skickades ut till alla deltagare som ännu inte är sammanställd men av de svar som hittills inkommit är tendensen att man fick ut ganska mycket av dagen.

Att arrangera en heldagsutbildning med sex föreläsare kräver lite arbete och logistik. Mitt mål är att kunna erbjuda en digital grundutbildning som alltid finns tillgänglig, för att de som är helt nya inom smittspårning ska få en inblick i hur arbetet går till.

Arbetet med att se över SRHR-arbetet i regionen fortsätter. Än så länge finns ingen verksamhet som har uppdraget att jobba med SRHR men vi bevakar frågan utifrån Folkhälsomyndighetens nationella SRHR-strategi och kommande handlingsplan. Mycket av arbetet går ut på att väcka frågan kring SRHR och vad det innebär och att inkorporera ämnet inom allmän folkhälsa. Västra Götaland som i mångt och mycket är föregångare inom området har en hel del intressanta utbildningar som vi alla kan ta del av. En kort, sammanfattande introduktion till vad SRHR är finns [här](#) eller på Youtube [Vad är SRHR? - YouTube](#)

På tal om Västra Götaland så har de även publicerat korta faktablad som stöd till vården för att kunna fånga upp frågor som rör sexuell hälsa/ohälsa. kortfattat kan man säga att det finns studier som visar att patienter önskar ta upp frågan men önskar att vårdpersonalen tar initiativet. De finns i tre varianter, en för personal **inom primärvården**, en för **barnmorskemottagningar** samt en för personal inom **rehab-verksamhet**. [Klicka här för att ta del av dem.](#)

Jag vill avsluta med en bild från mitt deltagande i årets Falu Pride. En fantastisk dag med enorm uppslutning. Som utställare fick jag chansen att prata med många underbara människor och passa på att informera om det preventiva arbetet inom hiv/STI. Bra jobbat RFSL Dalarna som arrangerade allt!

